

Schoolondersteuningprofiel 2018 – 2022

Naam school:	Wildveld praktijkonderwijs
Naam schoolbestuur:	Onderwijsgroep Buitengewoon
Samenwerkingsverband:	SWV VO 31.01 Noord-Limburg
Datum:	01-06-2018

1. Inleiding

Het Wildveld, school voor Praktijkonderwijs, biedt transitie-onderwijs aan leerlingen die moeite hebben met theoretisch leren en in het VMBO geen diploma kunnen behalen. We gaan daarbij uit van het principe dat werk leidend is. Een leerling wordt opgeleid tot beginnend beroepsbeoefenaar die instroomt in een baan op de regionale arbeidsmarkt. De leerlingen worden weliswaar opgeleid in 4 sectoren, het aanbod op de regionale arbeidsmarkt is echter leidend. Daarnaast willen we de leerling voorbereiden op een zo optimaal mogelijke maatschappelijke participatie.

Transitie onderwijs is een visie op onderwijs die uit gaat van praktijkleren. Daarbij staat de context van het gebeuren op de werkvloer centraal in het ontwikkelingsproces van de leerling. Dit vraagt om een directe aansturing bij de toekomstige praktijk, zodat de leerling vaardigheden, kennis en houdingsaspecten ontwikkelt en zich kwalificeert voor de arbeidsmarkt. Wij zijn er van overtuigd dat jongeren die niet het leervermogen hebben om een startkwalificatie te behalen, door goed afgestemd onderwijs en een adequate begeleiding, een arbeidsmarktkwalificatie kunnen behalen. Hierdoor zijn zij in staat om naar vermogen te werken in een betaalde baan op de regionale arbeidsmarkt. Indien de ontwikkeling van de jongere het noodzakelijk maakt, zetten we extra instrumentarium en transitiecoaching in om (zeer) moeilijk plaatsbare jongeren te kwalificeren voor de regionale arbeidsmarkt.

Brede Doelgroep Bediening (BDB)

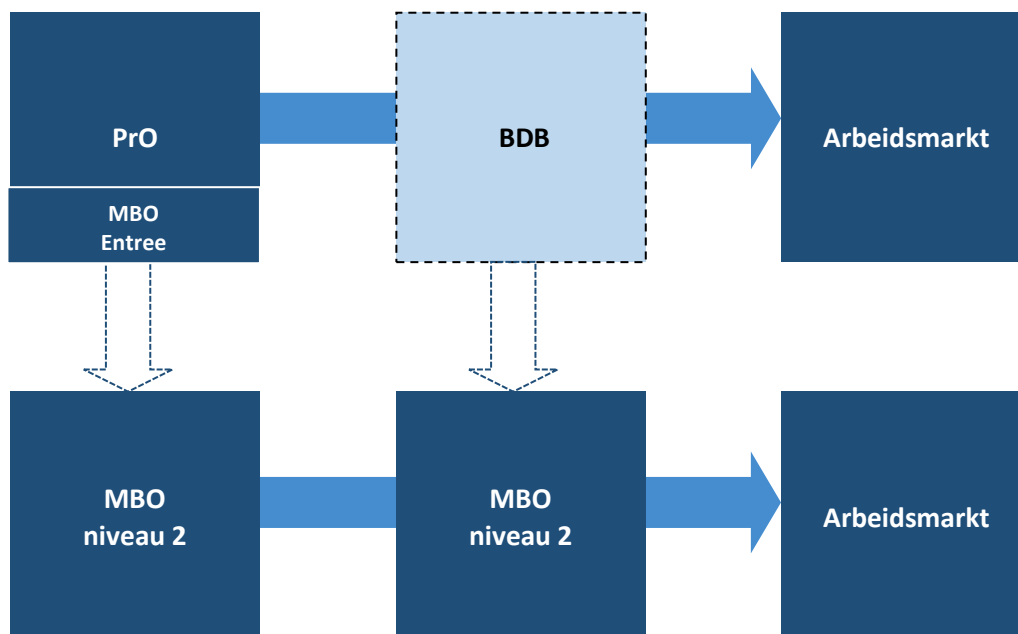
De kennis en kunde die het Wildveld hierin heeft opgebouwd stellen we beschikbaar voor een bredere doelgroep.

Voor deze doelgroep, maar ook voor onze jongeren die intensievere begeleiding en/of ondersteuning behoeven, hebben we een transitiecoach aangesteld en gaan we *coachen on the job*.

Ook jongeren uit het voortgezet speciaal onderwijs (uitstroomprofiel arbeid) en jongeren uit de entreeopleidingen waarvoor een startkwalificatie niet haalbaar is willen we middels transitieonderwijs en transitiecoaching duurzaam plaatsen op de regionale arbeidsmarkt.

Het is onze ambitie een brug te vormen tussen onderwijs en werk. Wij zijn vakmensen op het gebied van arbeidsmarkttoeleiding, arbeidsintegratie en transitiecoaching. We begeleiden jongeren met arbeidsvermogen van school naar duurzaam werk dat aansluit bij hun mogelijkheden.

Uitstroommogelijkheden

De leerlingen hebben een IQ tussen ca. 55 en 80 en hebben een leerachterstand van tenminste 3 leerjaren binnen de didactische gebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen. Het leerprobleem staat centraal in de begeleiding en de aansturing van de leerling. Sociaal emotioneel functioneert de jongere vaak op een lager niveau dan op grond van de kalenderleeftijd verwacht zou mogen worden. Theoretisch en praktisch leerstofaanbod vullen elkaar aan en ondersteunen elkaar. De leerling moet zowel in cognitief opzicht, als ook gedragsmatig en sociaal emotioneel, in ontwikkeling komen om zodoende als toekomstig, beginnend beroepsbeoefenaar te kunnen uitstromen. Dit doen we door het bieden van passend onderwijs, waarbij niveaudifferentiatie en actieve samenwerking met leerling en ouders/verzorgers richtinggevend zijn.

De leerling moet zich in voldoende mate tot een zelfredzaam en zelfstandig persoon ontwikkeld hebben om op 18 jarige leeftijd uit te stromen naar arbeid, al dan niet met behaalde branche erkende certificaten/Boris Praktijkverklaringen en/of een MBO Entreediploma. Hij wordt opgeleid tot beginnend beroepsbeoefenaar die vervolgens via arbeidstoeleidingstrajecten naar een baan op de regionale arbeidsmarkt begeleid wordt. Daarvoor zetten we stagedocenten, transitie-coaches en een arbeidsdeskundige in. In de ontwikkelingstrajecten gericht op arbeids- en maatschappelijke participatie worden de beheerste- en te ontwikkelen vaardigheden als uitgangspunt genomen. Binnen het opleidingstraject wordt een arbeidskundig onderzoek uitgevoerd met als resultaat een loopbaanadvies, *werken naar vermogen* (toolbox-assessment). Hierdoor zijn we in staat om de arbeidsmogelijkheden en vaardigheden van de individuele leerling in kaart te brengen en een passend aanbod te doen in het verder ontwikkelen ervan.

De resultaten van arbeidskundig, didactisch- en cognitief onderzoek, naast de observaties in het op school aanwezige arbeids- test en trainingscentrum, vormen daarbij belangrijke onderdelen. De resultaten van de leerlingen worden in een halfjaarlijks opgesteld Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP) beschreven en gekoppeld aan een te verwachten uitstroomperspectief.

Het Wildveld voldoet aan de wettelijke opdracht -Toeleiding naar arbeid- binnen de door de inspectie gestelde norm:

- Plaatsing van tenminste 90% van de leerlingen op de (regionale) arbeidsmarkt of vervolgonderwijs
 - 2 jaar na uitstroom bezitten tenminste 75% van de leerlingen hun baan of vervolgopleiding.
- Via de volgmonitor van de Sectorraad Praktijkonderwijs wordt dit in beeld gebracht. Daardoor wordt gerichte nazorg, die door de school geboden kan worden, mogelijk.
(Zie voor de opbrengst www.scholenopdekaart.nl)

2. Algemene gegevens

2.1 Contactgegevens

Adres: Roerdompstraat 5
PC-plaats: 5912 BR Venlo
Telefoon: 077-3542450
E-mail: info@wildveld.nl
Website: www.wildveld.nl

Schoolleider: J. Smulders
Relatiemanager Onderwijs en kwaliteit: W. Sijbers

2.2 Onderwijsvisie/schoolconcept

De **missie** van de school is als volgt geformuleerd:

In nauwe *samenwerking* en vanuit wederzijds *respect* tussen docenten, leerlingen en ouders, zoekt het Wildveld naar een passend onderwijsaanbod dat gericht is op: werken, wonen, vrijetijdsbesteding, burgerschap, rekenen, taal, ICT en vervolgonderwijs.

Ons **ideaal**: Iedere leerling kan antwoord geven op de vragen: Wie ben ik?
Wat wil ik?
Wat kan ik?

De **visie**: De loopbaan van de leerling centraal.

Het Wildveld is een streekschool; de leerlingen zijn afkomstig uit Venlo en de omliggende gemeenten.

2.3 Onderwijsaanbod

Het programma:

- Het onderwijsaanbod is gericht op werken, wonen, vrijetijdsbesteding, burgerschap, rekenen, taal, ICT en vervolgonderwijs
- Het onderwijsaanbod is verdeeld over 3 fasen:
 - Fase 1: basisvaardigheden
 - Fase 2: arbeidsvoorbereiding
 - Fase 3: arbeidstraining gericht op plaatsing
- De volgende onderdelen worden aangeboden
 - Theorie
 - Praktijk
 - Branchegerichte cursussen
 - Boris Praktijkverklaringen
 - Entree opleidingen
 - Stage

Tijdens het examen, dat in de vorm van een eindgesprek tussen leerling en examencommissie wordt gehouden, geeft de leerling proeve van zijn ontwikkeling en legt daarbij met behulp van het kwalificatiedossier en portfolio bewijzen ter inzage. Er worden eisen gesteld op het gebied van:

1. De kerntaken uit het document: Leren, Loopbaan en Burgerschap, als streefdoelen:
 - Benoemt de eigen ontwikkeling en gebruikt middelen en wegen om daarbij passende leerdoelen te bereiken
 - Stuurt de eigen loopbaan
 - Participeert in het politieke domein, in besluitvorming en beleidsbeïnvloeding
 - Functioneert als werknemer in een arbeidsorganisatie
 - Functioneert als kritisch consument

- Neemt deel aan allerlei sociale verbanden en maakt respectvol gebruik van de openbare ruimte
 - Zorgt voor de eigen gezondheid (vitaal burgerschap)
2. Cognitieve vaardigheden, de leerlingen voldoen aan de volgende eisen:
- Zij kunnen aantonen dat zij aan het einde van hun schoolperiode een vaardigheidsniveau hebben bereikt dat het mogelijk maakt om op een bij hun capaciteiten passend niveau zo zelfstandig mogelijk deel te nemen aan onze geletterde, gecijferde en gedigitaliseerde samenleving
 - Zij kunnen aantonen dat zij gedurende de schoolperiode hun potenties op het gebied van Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en ict tenminste op een bij hen passend niveau tot ontwikkeling hebben gebracht
 - Zij kunnen aantonen dat ze beseffen dat de eigen taak- en werkhouding van fundamenteel belang is bij het behalen van een maximaal resultaat
3. Voldoende onderwijsdeelname

De ontwikkeling van de leerling wordt gevolgd binnen het leerlingvolgsysteem aan de hand van zijn OPP, het IOP, bewijzen van zijn presaties op de aangeboden modules. Daarnaast houdt de leerling zijn E-portfolio tijdens en na de schoolloopbaan actueel bij.

3. Basisondersteuning

Het onderwijsaanbod is gericht op directe arbeidsmarkttoeleiding en maatschappelijke participatie. Omdat alle leerlingen uit het praktijkonderwijs specifieke ondersteuningsbehoeften hebben, overstijgt onze geboden ondersteuning al de basisondersteuning die fundamenteel gericht is op maatwerk en individuele begeleiding.

3.1 Onderwijs

Boeiend en bindend onderwijs

Leerlingen veranderen, docenten veranderen en pedagogische inzichten veranderen. Om toch aan alle leerlingen passend aanbod te kunnen geven heeft de school een onderwijsconcept ontwikkeld. Hierdoor zijn docenten in staat om de lessen zo in te delen, dat er altijd ruimte is voor passend onderwijs aan álle leerlingen. Werken met dit concept geeft ruimte aan het activeren, motiveren en begeleiden van leerlingen tijdens de les.

De docent die, naast de docent gestuurde informatieoverdracht, zijn lessen zodanig organiseert dat hij zelf steeds meer een interactieve en coachende rol krijgt en de leerlingen actiever, meer zelfstandig en samenwerkend de leerstof laat verwerven. Kortom het onderwijs, de les, zodanig weet te organiseren dat er tijd en ruimte ontstaat voor de docent. Die ruimte kan dan benut worden voor zaken als extra ondersteuning en begeleiding.

De leerling neemt actiever, meer zelfstandig, autonoom en samenwerkend met anderen de leerstof tot zich. De docent krijgt tools en vaardigheden aangereikt om meer tijd en ruimte over te houden om leerlingen passend te begeleiden. Dit resulteert uiteindelijk in een effectievere basis om de leerling zorg en begeleiding op maat te bieden. Wezenlijk onderdeel bij het werken binnen het onderwijsconcept is de intercollegiale consultatie: docenten bezoeken elkaar tijdens de les. Externe en interne begeleiders bezoeken de lessen om samen met de docent te zoeken naar mogelijkheden om het onderwijsproces te optimaliseren.

Boeien en binden, vindt onder meer plaats door betekenisvolle opdrachten mee te geven en de leerling in ondernemende rollen te brengen. Het toegepaste motto: *van Binnen naar Buiten en van Buiten naar Binnen*, legt hierbij nadrukkelijk een link met arbeids- en maatschappelijke participatie. Zie hiervoor ook de visie op onderwijs, beschreven onder de term *transitie-onderwijs*.

Het is in onze ogen van groot belang het geboekte succes in beeld te brengen. Dit kan middels foto/film, maar ook in presentaties door de leerlingen; door hen een podium te geven. Het oogsten van waardering biedt namelijk de beste uitdaging om de vervolgstappen te zetten. Naast de opbrengsten vanuit theorie- en praktijkvakken worden de leerlingen uitgedaagd talenten te ontwikkelen, die zij bij verschillende gelegenheden voor het voetlicht brengen.

De leerlingen volgen in kleine groepen van 10-15 personen afwisselend theorie- en praktijklessen. Daarbij wisselen ze steeds van lokaal en van docent. De leerlingen volgen dagelijks 6 lessen en hebben daarnaast nog dagelijks mentor-begeleidingsuren en periodiek individuele coaching gesprekken in het kader van hun Individueel Ontwikkelings Plan (IOP) en OPP. In paragraaf 3.2: Interne ondersteuningsstructuur wordt dit thema verder uitgewerkt en is schematisch weergegeven hoe we de Opbrengsten-Leereffecten-Ontwikkeling (OLO) in beeld brengen.

In samenwerking met Gilde Opleidingen en het Citaverde College, bieden we MBO Entree opleidingen aan. De leerlingen worden -op grond van hun capaciteiten en geleverde prestaties- geselecteerd. De toelaatbare leerlingen volgen de opleiding op het Wildveld. Momenteel worden de volgende MBO Entree opleidingen aangeboden:

- Plant en groene ruimte
- Logistiek

- Verkoop/retail
- Horeca/voeding/voedingsindustrie

ICT is onlosmakelijk verbonden met de dagelijkse praktijk. Het Wildveld heeft daarbij de volgende doelstellingen:

- We bereiken met ons ICT-onderwijs dat leerlingen op een adequate manier hun weg vinden in de digitale maatschappij.
- Ons ICT-onderwijs is er met name op gericht om vaardigheden te ontwikkelen die in een werksituatie van belang kunnen zijn. Daarnaast is er aandacht voor de beheersing van ict-vaardigheden in het dagelijkse leven.

Om de ICT doelstellingen te verwezenlijken gebruikt de school de Electronische Leer Omgeving (ELO) van SOMtoday (LVS). Daarnaast beschikken leerlingen over een E-portfolio, dat er op gericht is om arbeidsvaardigheden in beeld te brengen. Het E-portfolio is beschikbaar tijdens de stageperiodes en het latere werkzame leven.

Algemene pedagogisch-didactische vaardigheden van docenten

Het onderwijsconcept en de voortgezette opleiding die iedere docent gevolgd heeft, bieden voldoende uitgangspunten om de jongeren individueel in hun ontwikkeling te kunnen begeleiden. Daarnaast werken we met groepshandelingsplannen. D.m.v. deze plannen wordt maatwerk specifiek per groep en individuele leerling in kaart gebracht en uitgevoerd.

De docenten begeleiden de leerlingen vanuit een pedagogisch optimistische houding, waarbij zij het samenwerkend leren bevorderen, waardoor competentiegericht onderwijs geoptimaliseerd wordt. Als belangrijke uitgangspunten in de benadering van leerlingen worden de principes van adaptief onderwijs gehanteerd:

- Relatie
- Autonomie
- Competentie

Deze begrippen zijn leidend in ons onderwijs en daarbij leggen we een directe link naar *bedrijfscultuur*. We streven naar een optimale uitstroom naar arbeid. Eigenaarschap van de persoonlijke ontwikkeling en HGPD denken zijn daarbij onmisbaar.

Het is goed om als docent regelmatig te reflecteren op je handelen en de vraag te stellen: Wat ik gedaan heb, is dat bevorderend geweest voor het gevoel van autonomie van de leerling, het gevoel van zich competent voelen en heeft het de relatie verbeterd? Kortom; heb ik de leerling voldoende eigenaar van zijn ontwikkeling gemaakt?

Communicatie

Samenwerking met ouders/verzorgers is een belangrijk uitgangspunt.

We willen dat alle leerlingen en hun ouders/verzorgers voortdurend van de individuele ontwikkeling op de hoogte zijn en zich actief op de hoogte houden. Daarnaast streven we naar 100% aanwezigheid van ouders en leerling bij rapport- en OPP besprekingen. Ouders/verzorgers en jongere ondertekenen het OPP.

Het Wildveld hanteert een binnen Onderwijsgroep Buitengewoon ontwikkeld veiligheidsplan, dat de benodigde stappen in beeld brengt die genomen worden, in geval van ernstige situaties of calamiteiten die het welzijn- en functioneren van leerling of medewerker direct raken.

Omgaan binnen de groep/klas met leerlingen met leerproblemen en/of lichamelijke beperkingen

De aard van het onderwijs richt zich al op de begeleiding van leerlingen met leerproblematiek. Dit vanuit het gegeven dat het praktijkonderwijs een plaats biedt aan leerlingen met een IQ van ca. 55 tot 80.

De gebruikte materialen en de voor het praktijkonderwijs ontwikkelde leerstof (o.a. Deviant) bieden in deze begeleiding ondersteuning. Ze houden rekening met het niveau, bieden o.a. structuur, aangepast lettertype en zijn in korte, leesbare zinnen geschreven. Leerlingen met dyslexiekenmerken kunnen extra ondersteuning krijgen d.m.v. de gehanteerde werkvormen en/of het inzetten van hulpmiddelen zoals Claro Read. Omdat communicatie een belangrijk item is worden alle leerlingen gescreend op communicatief gebied. De logopediste richt zich vervolgens op de bevordering van de communicatieve vaardigheden van de leerling.

De theoretische kennis is ondersteunend aan het aanleren en uitbouwen van de praktische vaardigheden. Het onderwijsconcept van het Wildveld biedt ruimte voor maatwerk door de mogelijkheid om te differentiëren. Het onderwijs op het Wildveld is niet gericht op diplomering, maar op toeleiding naar het geformuleerde perspectief beginnend beroepsbeoefenaar die daarmee een arbeidsmarktkwalificatie behaalt.

Leerlingen met een lichamelijke/zintuiglijke beperking of ernstige ziekteproblematiek kunnen toegelaten worden, mits deze beperking toeleiding tot de reguliere arbeidsmarkt niet in de weg staat.

Omgaan binnen de groep/klas met leerlingen met gedragsvarianten

Bij het samenstellen en begeleiden van de groepen gaan we primair uit van de kenmerken van de leerling. Deze bieden enerzijds kansen maar kunnen ook beperkingen opleveren. Denk bijvoorbeeld aan een -gegroeid- negatief zelfbeeld of verwachtingen van zichzelf en zijn omgeving, die niet waargemaakt kunnen worden. Aandacht voor ieders persoon en zijn mogelijke gedragsvariant is daarom essentieel om de leerling zich positief te laten ontwikkelen.

De begeleidingsstructuur binnen het gehanteerde onderwijsconcept biedt mogelijkheden om de gewenste begeleiding en het passende onderwijs te bieden. Vanuit de centrale vragen: *Wie ben ik? - Wat wil ik? - Wat kan ik?*, werkt de leerling, binnen een reëel zelfbeeld, aan zijn ontwikkeling binnen het geformuleerde, realistische perspectief.

Bij de samenstelling van de groepen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de kenmerken van de leerling.

Onderwijsteam

Denken in perspectieven, een document dat de cyclische leerlingbegeleiding op het Wildveld beschrijft, betekent een goed en volledig beeld hebben van de leerling, weten waar je naar toe wil werken op korte en op langere termijn, prioriteiten stellen, bedenken hoe je doelen wil bereiken, regelmatig evalueren en bijstellen en dat alles in nauw overleg met de leerling, de ouders/verzorgers, de collega's binnen de school en waar nodig met de betrokken instanties buiten de school. De ervaringen vertellen ons of we op het goede spoor zitten of moeten bijstellen. Samen krijgen we al doende steeds beter zicht op zowel sterke als zwakke kanten van de leerling. Iedereen doet mee in dat proces van voortschrijdend inzicht: leerling, ouders/verzorgers, mentor, leraar, intern begeleider, mentorbegeleider en waar nodig zorgverleners. Al werkende brengen we de opbrengsten van de leerling in beeld en werken we toe naar het meest passend (uitstroom-)profiel:

- A. Arbeid (onder begeleiding handelen), binnen een assisterende functie op de regionale arbeidsmarkt in de sector *
- B. Arbeid (zelfstandig handelen) met te behalen branche erkende certificaten, binnen een assisterende functie op de regionale arbeidsmarkt in de sector *

- C. Arbeid (probleemoplossend handelen) met te behalen branche erkende certificaten én entree diploma zonder doorstroomrecht, binnen een assisterende functie op de regionale arbeidsmarkt in de sector *

* Techniek, Groen, HorecaZorgWelzijn of Economie, waarbij het aanbod op de regionale arbeidsmarkt leidend is

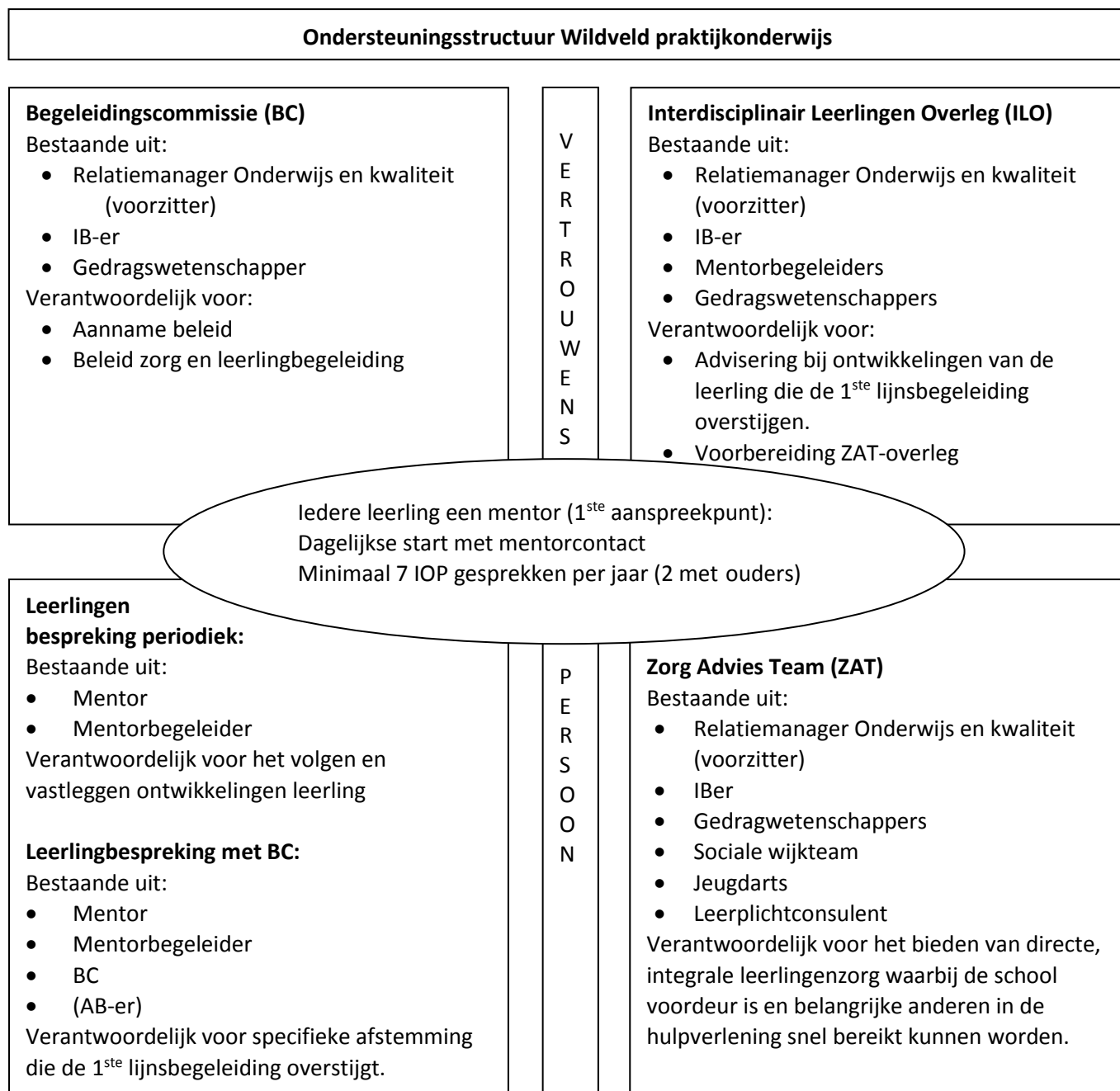
Paraplugedachte

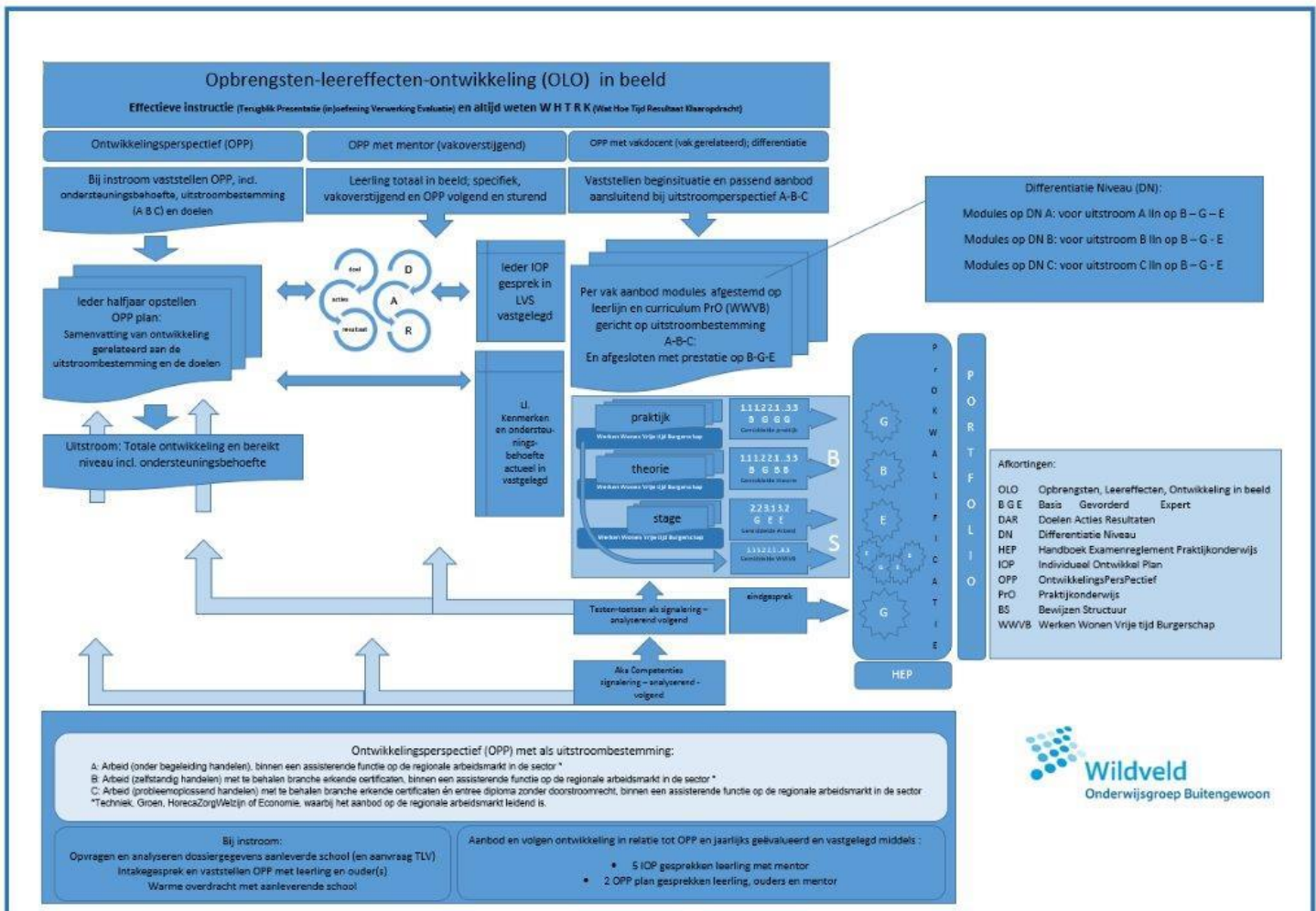
We hanteren de *Paraplugedachte* ten aanzien van het pedagogisch klimaat.

Dit betekent dat er één alles omvattende gedragsregel is: *Ik zorg dat anderen geen last van mij hebben* (de paraplu waaronder alles valt). Het team beschikt over vaardigheden om differentiatie toe te passen in de begeleiding van leerlingen bij het ontwikkelen van een realistische toekomstvisie en een passend arbeidsperspectief. We brengen de leerling zoveel mogelijk in ondernemende rollen die in relatie staan tot datgene wat in de samenleving ook van de leerling gevraagd wordt.

3.2 Ondersteuningsstructuur

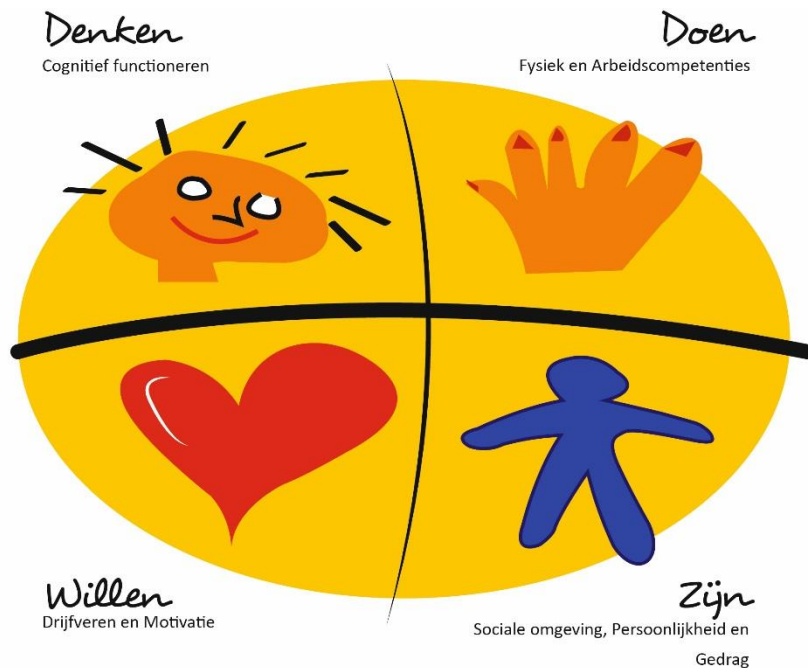

De informatie die bekend is bij de start van een leerling, wordt in een instroom OPP samengevat binnen de termen: Denken, Zijn, Willen, Doen (Werk- Denkmodel). Daarbij wordt een uitstroombestemming vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief. De leerling ontwikkelt zich vervolgens binnen de hieraan gerelateerde doelen en acties, waarvan de resultaten ook weer vastgelegd worden en leiden tot bijstelling van het OPP, uitmondend in een uitstroombestemming die voldoende informatie geeft voor een toekomstig werkgever. Door deze cyclische manier van werken wordt de leerling steeds meer eigenaar van zijn ontwikkeling.

De mentoren zijn de spin in het web. Het lesprogramma wordt dagelijks voorafgegaan door een mentor-uur. Daarin worden de leerlingen “klaargezet” voor het programma van de dag in de lijn van hun ontwikkeling. In mentorlessen en IOP gesprekken bieden mentoren ondersteuning aan de leerling. De mentor stelt zichzelf daartoe een aantal vragen:

- Waar gaan we met deze leerling naartoe?
- Welke doelen willen we bereiken?
- Hoe willen we die bereiken?
- Van welke mogelijkheden van de leerling kunnen we gebruik maken?
- Hoe mobiliseren we die?
- Welke omgevingsfactoren moeten óf veranderd, óf gebruikt worden om het bereiken van het doel te vergemakkelijken?

We brengen de ontwikkeling in beeld middels het Werk- Denkmodel. Binnen dit model wordt twee keer per jaar de ontwikkeling van de leerling aan de hand van de onderdelen Denken – Zijn - Doen – Willen, beschreven. Dit model geeft inzicht in de totale ontwikkeling van de leerling en vormt het persoonsprofiel. Het persoonsprofiel wordt ieder jaar in beeld gebracht. Het eisenprofiel van de arbeidsmarkt en maatschappij wordt ieder jaar vergeleken met het persoonsprofiel, waardoor we onderbouwd en concreet in beeld kunnen brengen wat iemands mogelijkheden en leerpunten zijn. Voor uitgangspunten en vormgeving zie ook het document *Denken in perspectieven*.

4. Extra onderwijsondersteuning

Binnen het gehanteerde onderwijsconcept en door het toepassen van de docent-vaardigheden vanuit de voortgezette studie, ontstaat de benodigde ruimte in de klas; de leerling wordt daarbij op maat bediend. Bij taal- en rekenonderwijs wordt uitgegaan van de (streef-)doelen binnen referentiekader 1F. Het Wildveld kent en ontwikkelt passende arrangementen in samenwerking met PO, VO en VSO. Daarbij ontstaan mogelijkheden voor zittende leerlingen om een specifiek programma onderdeel op een collega VO school te volgen of, omgekeerd, volgt een leerling van een collega VO school een specifiek programma onderdeel op het Wildveld.

Vormen van extra ondersteuning

- **Angstige leerlingen**
Aanbieden van SoVa-training en de training *Brug naar werk*. Daarnaast bieden we het *Vriendenprogramma* aan. Dit is gericht op leerlingen met angstproblemen en/of sterke gevoelens van onzekerheid.
- **Sociale vaardigheden**
Aanbieden van SoVa-training en de training *Brug naar werk*.
- **Agressief gedrag**
In de dagelijkse onderwijspraktijk is er een achterwacht ingesteld, daar waar agressie een structureel probleem vormt wordt de leerling in de bovenbeschreven overlegvormen besproken en desgewenst externe begeleiding/training ingezet. Eventueel noodzakelijke interventie wordt vanuit een vastgesteld protocol toegepast.
- **Autistisch gedrag**
Voor hulp en begeleiding van leerlingen met autisme zijn geen speciale groepen samengesteld. In elke groep zijn leerlingen met ASS aanwezig en de docenten richten zich in hun aanpak en begeleiding ook nadrukkelijk op deze leerlingen. Door de mentor, mentorbegeleiders, Ambulant Begeleiders en gedragswetenschappers worden in de daartoe geëigende overlegvormen handreikingen geformuleerd of aanpassingen gedaan waardoor ook de leerling met ASS in de klas kan functioneren.
- **Dyslexie/dyscalculie**
Aanbieden van extra hulpmiddelen en ondersteuning aan leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie.
- **Omgaan met pestgedrag**
We hanteren het pestprotocol en gaan werken met *Meidenvenijn en jongensgedoe*.

Aandacht voor speciale onderwijsbehoeftes zit in de structuur van de school verankerd. Mentorbegeleiders, intern begeleider, relatiemanager Onderwijs en kwaliteit en gedragswetenschappers zijn direct betrokken bij het primaire proces. Er bestaan korte lijnen in het kader van de interne ondersteuningsstructuur. Waar nodig vindt psychologisch- en intelligentie onderzoek plaats door de gedragswetenschapper en wordt er intensief samengewerkt met zorginstanties. De gedragswetenschapper plant, regisseert en initieert individuele ondersteunings-trajecten. Het sociale wijkteam kan ingeschakeld worden voor vragen/ondersteuning in de thuissituatie. Alle leerlingen nemen deel aan een intelligentie onderzoek, een beroepsinteresses test en een test gericht op gevoel van welbevinden, vertrouwen en motivatie. De Ambulant Begeleider werkt zo mogelijk met clustergroepen en ondersteunt het OPP/IOP werken van de leerling.

Andere extra individuele begeleiding van leerlingen

Rekening houdend met leerling- en omgevingskenmerken, kan speciale ondersteuning bij arbeids/werkplekken ontwikkeld en aangeboden worden (denk o.a. aan de speciale begeleiding/instructie en werkplanning bij ASS/ADHD).

Begeleiding naar uitstroom en eindgesprek (zie ook onder 2.3 Onderwijsaanbod); de leerling volgt hierbij een klassikale voorbereiding op examen door oefenen van het eindgesprek, het maken van een presentatie en persoonlijke coaching gekoppeld aan het (E)-portfolio, dat de leerling gedurende de onderwijsloopbaan samengesteld heeft en onderdeel/leidraad van het examen vormt. In het kader van *een levenlang leren* kan de leerling zijn (E)portfolio ook gedurende zijn arbeidsloopbaan blijven gebruiken.

Extra begeleiding in het kader van stage en arbeidstoeleiding, onder andere door - in het verlengde van het OPP/IOP werken- assessment bij iedere leerling. Vaardigheden en mogelijkheden worden bij alle leerlingen onderzocht en in kaart gebracht. Uiteindelijk leidt dit tot het vormgeven aan de maximale maatschappelijke- en arbeidsparticipatie.

5. Samenwerking met ketenpartners

Klein ZAT (=ILO) en groot ZAT	Zie 3.2. Interne ondersteuningsstructuur.
Gedragswetenschapper (psycholoog/orthopedagoog)	Aan school is vanuit OG Buitengewoon een gedragswetenschapper(s) verbonden. De kennis wordt ingezet om een weg te banen voor leerlingen met een speciale onderwijsvraag. Leerlingen bij wie verwacht wordt dat het reguliere onderwijs, zonder extra hulp, onvoldoende kan aansluiten bij hun specifieke behoeften. De gedragswetenschappers binnen het Wildveld nemen deel aan de overleg-vormen en individueel gerichte activiteiten binnen de onderwijsondersteuning.
Ambulante dienst	Overleg met AB-er vindt plaats op mentorniveau. De inzet is steeds nadrukkelijk gericht op meer handen op de werkvloer. Periodieke afstemming vindt plaats met AB-er, gedragswetenschapper en IB-er.
Sociaal Wijkteam	Met het sociaal wijkteam van de gemeente Venlo bestaan korte lijnen. Medewerkers nemen structureel deel aan het ZAT. Een medewerker van het Jongeren Servicepunt is parttime aanwezig op school. Met de sociale wijkteams van de overige gemeenten is casusgericht contact.
Leerplichtzaken	Binnen de wettelijke kaders wordt overleg gevoerd over leerplichtzaken, onder andere schoolverzuim. Er bestaan korte lijnen met leerplicht en een ambtenaar leerplicht sluit aan bij het ZAT en neemt –in overleg- deel aan gesprekken met ouders/verzorgers en leerlingen.
Basisonderwijs	Er vindt “warme” overdracht plaats en over eerstejaars leerlingen wordt informatie met de basisschool uitgewisseld. Potentiële Pro-leerlingen worden met (S)BAO, VMBO en Pro besproken.
Ondersteuningsloket	Aanvragen TLV voor de Pro-leerlingen. Korte lijnen, bespreken van leerlingen die binnen het VMBO dreigen uit te vallen.
Samenwerking Maasland en andere VO scholen	Daar waar nodig wordt over en weer overleg gevoerd, o.a. daar waar het zij-instromers betreft. Binnen het samenwerkingsverband bestaat een structureel overleg in de werkgroep POVO, waarbij het uitgangspunt gehanteerd wordt: De best passende plek voor iedere leerling. Daarnaast overleggen de zorgcoördinatoren (ZoCo) van het SWV regelmatig met elkaar. Er is individueel contact op casus-niveau. Tevens bestaan er de reeds genoemde passende arrangementen.
BZV	Samenwerking op casus-niveau.
Voortgezet Speciaal Onderwijs	In het kader van doorlopende leerlijnen volgen REC 3 leerlingen modules en certificeringstrajecten binnen het Wildveld. Met het VSO voeren we goed overleg en afstemming mbt vragen over zittende leerlingen, uitwisseling van aanbod (mogelijke overstap). Er stromen ook leerlingen vanuit REC 2 in.
Zorginstellingen	We onderhouden contacten en streven naar samenwerking in het kader van <i>1 kind 1 plan</i>
Politie	Inzet van schoolagent bij strafbare feiten binnen de school, en/of voor een pedagogisch-corrigerend gesprek met de leerling en/of ouder, conform het convenant <i>Veiligheid in en om de school</i> .
GGD	Neemt deel aan ZAT overleg, geeft elementaire informatie vanuit de basisschool door en screent de leerlingen.

6. Samenwerking met ouders

Het Wildveld acht samenwerking en korte lijnen met ouders/verzorgers fundamenteel om haar doelstelling en visie te bewerkstelligen. Er zijn een aantal momenten in het schooljaar waarop contact structureel gepland is. Denk hierbij aan de rapport/OPP besprekingen, de ouderavonden en thema-avonden. Alle ouders hebben inzage in het digitale leerlingvolgsysteem SOMtoday en kunnen daarin de lesroosters, resultaten en verzuimregistratie inzien.

Ouders zijn vertegenwoordigd in de Ouderraad en de Medezeggenschapsraad, leerlingen zijn vertegenwoordigd in de Leerlingenraad en MR. Indien er behoefte aan contact tussen ouders/verzorgers en school is, dan beschikken ouders/verzorgers over de contact-gegevens van mentor en school.

7. Grenzen aan het onderwijs

Het wettelijk kader beschrijft concreet de toelaatbaarheid van leerlingen. De begrenzungen in cognitieve- en didactische niveaus worden in de wet duidelijk aangegeven. Deze worden in samenhang met sociaal-emotionele problematieken beoordeeld. In het afstemming met het ondersteuningsloket van het samenwerkingsverband en de begeleidingscommissie van het Wildveld wordt de toelaatbaarheid van de leerling beoordeeld. De directie neemt in twijfelgevallen een beslissing. Het ondersteuningsloket geeft uiteindelijk al dan niet een toelaatbaarheidsverklaring af. Leerlingen met een lichamelijke/zintuiglijke/psychische beperking of ernstige ziekteproblematiek kunnen toegelaten worden, mits deze beperking en begeleidingsbehoefte toeleiding tot de reguliere arbeidsmarkt niet in de weg staat.

Bij leerlingen die binnen de reguliere begeleiding, mogelijk met aanpassingen in rooster, aansturing en activiteiten- onvoldoende in ontwikkeling gebracht kunnen worden, wordt in overleg met ouders/verzorgers en mogelijke ketenpartners naar alternatieve trajecten gezocht.

De leerlingen van het Wildveld volgen lessen volgens een vast lesrooster. Daarbij wisselen ze regelmatig van docent en van lokaal. Vaardigheden welke hierbij een rol spelen zijn o.a. aanpassingsvermogen, vermogen tot plannen en organiseren, tijdsbesef, om kunnen gaan met externe prikkels, assertiviteit en zelfverantwoordelijk gedrag. Jongeren die hierin hun begrenzing ontmoeten en de structuur van de school -ondanks relevante aanpassingen- niet kunnen volgen vallen buiten de begeleidingsmogelijkheden van de school.

Een leerling kan tot een school voor praktijkonderwijs worden toegelaten zodra die de leeftijd van tenminste 12 jaar heeft bereikt.

Leerlingen die op 1 augustus 18 jaar of ouder zijn, mogen op grond van wettelijke regelgeving, niet toegelaten/begeleid worden, mits er een ontheffing is.